

ELÄMYSTALOUDEN KEHITYSOHJELMA

-
Kaupunginhallitus
5.2.2024

Sisältö:

- Ohjelman visio
- Kokonaisuuden edistyminen
- Tavoitteet ja Mittarit
- Kuvaus nykytilanteesta
- Painotukset vuodelle 2025

TAMPERE.
FINLAND

Ohjelma visio

TEKEMISEN KAUPUNKI –STRETAGIAN PAINOPISTEET

YHDENVERTAISET
YKSILÖT

TEKEVÄT
YHTEISÖT

HIILINEUTRAALEJA
TEKOJA

TULEVAISUUDEN
EDELLÄKÄVIJYYTTÄ

Elämystalouden kehitysohjelma

Elämyksellinen Tampere

Luovien ihmisten koti

Kansainvälisen tason tapahtumien ja kulttuurin keskittymä

Toimintaedellytysten vahvistaminen yhdistyksille ja järjestöille

Parhaat puitteet onnistumiseen yrityksille

Luotettava kumppani ja yhteisen tekemisen mahdollistava alusta

Elämyksiä ympäri vuoden.

TAVOITE 2025

Tampere tunnetaan
kansainvälisen tason
luovien alojen ja
elämysteollisuuden
keskittymänä

TAMPERE.
FINLAND

Kokonaisuuden edistyminen

1

Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi

1A Luovien alojen ekosysteemikehitys ja osaamispolut

- Työelämän tarpeisiin perustuva elämystalouden ja luovien alojen ennakoituvuus ja uudet koulutusavaukset
- Luovien alojen ekosysteemin rakentaminen. Tiedolla johtaminen sekä teknologiainnovaatiot.

1B Lapset ja nuoret luovien alojen tekijöinä

- Kulttuurikasvatuksen kehittäminen osaksi luovien alojen koulutus- ja osaamispolkua (osaamisen ennakointi)
- Nuorten osaamisen hyödyntäminen toimialalla

1C Vastuullisen elämystalouden vahvistaminen

- Hiilineutraali matkailu- ja tapahtuma-ala 2030 – toimintaedellytysten ja osaamisen turvaaminen
- Yhdenvertaisuusosaamisen vahvistaminen: valmiudet kohdata moninaisia yleisöjä

2

Kehittyvästä ympäristöstä uutta liiketoimintaa

2A AV-alan infra- ja liiketoimintakehittäminen

- Tuotantotilakehitys
- AV-alan tuotantokannustin
- AV-alan liiketoimintakehitys

2B Pelialan kehittäminen

- Liiketoiminnan kasvuedellytysten luominen
- Pelialan hautomotoiminta

2C Kulttuuritilojen kehittäminen

- Uudet tilat ja toimintamallit
- Taiteilijoiden toimintamahdollisuuksien turvaaminen ja alan kehittymisen mahdollistamiseksi.

2D Taide- ja tuotantopalvelujen tuotteistaminen

- Tuottaja- ja taiteilijapankin perustaminen
- Kulttuuripalvelujen tilaaja- ja tuottajatahojen kohtaamisen kehittäminen

2E Kongressi- ja matkailuliiketoiminnan kehitys

- Kansainvälisten kongressien ja yritystapahtumien hankinta ja toteutusmahdollisuudet
- Matkailuyritysten houkuttelu ja liiketoiminnan kasvu

3

Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestävä vetovoimaa

3A Uudistuva tapahtumakaupunki

- Digitaalinen tapahtumakaupunki -uudistus
- Tapahtumapaikkaoperaation uudistus

3B Järvi- ja luontomatkailun kasvu

- Järvi- ja luontomatkailun tiekartan koostaminen (2022–2026) ja sen tavoitteiden mukainen liiketoiminnan kehittäminen sekä uusien investointien hankkiminen

3C Johtava ja uudistuva museokaupunki

- Vahva palvelukonseptien ja digitaalisten palveluiden osaaminen osaksi ydintoimintaa
- Museoiden liiketoiminnan kehittäminen ja yhteistyön tiivistäminen
- Sisältöjen korkealaatuinen kehittäminen

3D Vetovoimainen brändi

- Kansainvälisen kaupunkimarkkinoinnin kehittäminen
- Tapahtumamarkkinoinnin kehittyvät muodot

Kulttuuripääkaupunkihaun maakunnallinen jatkohanke ”Operaatio Pirkanmaa”

Osaamisen kehittäminen

- Luovien alojen koulutuksen, verkoston ja viestinnän kehittäminen
- Rahoituksen ja rahoitusosaamisen lisääminen
- Uusien toimintamallien kehittäminen

Kansainvälistyminen

- EU-rahoituksen hakemisen tuki
- Kansainvälisten kumppanuuksien edistäminen
- Eurooppalaisen dialogin lisääminen

Kulttuuri- ja taideprojektit

- Kulttuuri- ja taideprojektien yhteistyö & toteutus
- Tuotantojen asiantuntijatuon kehittämisen
- Osallisuuden kehittäminen

Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi

1A Luovien alojen ekosysteemikehitys ja osaamispolkujen ennakointi

- Luovien alojen ekosysteemin kehitys – hanke valmistui 10/23. Kattava raportti Pirkanmaan luovista aloista luettavissa [täällä](#).
- Hankkeen jatkona jatketaan luovien alojen ekosysteemin konkreettista rakentamista yhdessä sidosryhmien kanssa.
- Music x Media –tapahtuma lokakuussa 2023. Tapahtumassa 1100 kävijää, Lost in Music kävijäennätys 12 000 katsojalla.

1B Lapset ja nuoret luovien alojen tekijöi

- Taidekaaren toiminta laajenee uuteen ikäluokkaa (3-4 vuotiaat)

1C Vastuullisen elämystalouden vahvistaminen

- Tampere nousi GDS-indeksin kv-vertailussa sijalta 33. sijalle 25.
- Valitse vastuullisemmin -vaikuttavuusarvioinnin pohjalta on tehty kehittämistyötä ja toimintasuunnitelma: Toimijoiden haastaminen, koulutukset, yhteistyö muiden kaupunkien kanssa, markkinointi & viestintä.
- Tapahtumatilojen kehittäminen kestävyysnäkökulmasta. Nykytilan ja kehityskohteiden kartoitus, jotta tilat ja alueet mahdollistavat kestävä tapahtumajärjestämisen.

Kehittyvästä ympäristöstä uutta liiketoimintaa

2A AV-alan infra- ja liiketoimintakehittäminen

- Onnistumisia 2023: Avgrunden maailman ensi-ilta Tampereella (SF Studios), Elämäni Biisi -katsojaennätyslähetykset Nokia Arenalla (1,5 milj€, Yle), Svalta-elokuvan (USA-UK) kuvaukset Tampereella (Wayward Entertainment, Resolute Films & XYZ Films)
- Harkinnanvarainen tuotantokannustin prosessi voimaan 2024 aikana
- Tredussa alkaa kamera-assistenttikoulutus helmikuussa 2024
- Neuvotteluissa useita kansainvälisiä tuotantoja

2B Pelialan kehittäminen

- Game Hub ry:llä uusi toiminnanjohtaja; Gamehubia, pelialan hautomoa ja liiketoimintaa kehitetään edelleen
- Sijoittajat ja julkaisijat ovat olleet varovaisempia sijoituksissa, näkyy myös Tampereen ekosysteemin toimijoissa
- Pelialan kehitystä on nivottu tiiviimmin startup- ekosysteemin kehittämiseen ja houkutteluun
- Game Spaces tilan uudelleenlansseeraus vuoden 2024 aikana: painotus pre-startup tilassa olevien osaaja-tiimien työskentelyn mahdollistamiseen

2C Kulttuuritilojen kehittäminen

- Hiedanrannan luovien alojen keskittymän konsepti valmistui ja se hyväksyttiin osaksi kulttuurin palveluverkkoa. Konsepti luo edellytykset poikkeuksellisen laajan ja vetovoimaisen kulttuurin ja luovien alojen keskittymälle.
- Nekalan koulun kulttuurikeskuksen toimintamallia ja toteutussuunnitelmaa on viimeistelty.
- Tullikamarin operaattorikilpailutuksen valmistelu on käynnissä.

2D Taide- ja tuotantopalvelujen tuotteistaminen

- Pirkanmaan kulttuuripankissa jo yli 400 rekisteröitynyttä kulttuurialan ammattilaista. Noin 20 % kertoo saaneensa uusia kontakteja ja työtarjouksia palvelun kautta.
- Palvelun valtakunnallistamiseen haetaan rahoitusta. Viisi maakuntaa on sitoutunut yhteiseen kehitystyöhön.

2E Kongressi- ja matkailuliiketoiminnan kehitys

- Perustettu Business Events Group: Yritykset, joilla jo valmiiksi korkea laatu- ja palvelutaso ja ovat ns. kv-markkinoille valmiita. Mm. tuotteistaminen, investointien houkuttelu.
- Vuoden aikana tavattu lukuisa määrä yritysryhmiä palvelevia matkanjärjestäjiä myyntitapahtumissa
- Kohdennettuja digisparrauksia ja DataHub-työn sekä STF-ohjelman ja ilmastotyön valmennukset matkailutoimijoille
- Ennakointi, Howspace-alusta tiedolla johtamisen ja asiakaslähtöisyyden apuna

Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestävää vetovoimaa

3A Uudistuva tapahtumakaupunki

- Uusi tapahtumakalenteri valmistunut ja sen integraatiot erilaisiin digitaalisiin alustoihin
- AR/VR mahdollisuuksien (nopeat kokeilut) tutkiminen elämyksellisyyden vahvistamisessa
- 3D-kaupunkimalli, digikaksoiset tapahtumajärjestäjän palvelujen kehittämisessä sekä tapahtumakävijän tapahtumakokemuksen sujuvoittamisessa
- TF-sovelluksen tapahtumakäytön kehittäminen
- Tapahtumatilojen operointi: tiedonvälityksen parantaminen, alueiden kehittämistarpeiden koordinointi sekä alueiden tuotteistaminen ja markkinointi
- Tapahtumakäytön raportointitiedon automatisointi

3B Järvi- ja luontomatkailun kasvu

- Järvi- ja luontomatkailun ideakilpailuun 28 ehdotusta. Voittajaksi valittiin Kartanosta kartanoon –konsepti.
- Outdoor Express – sukkulabussipalvelu kansallispuistoon:
- kesäkausi: 3 kansallispuistoon 9 viikonloppuna, 1200 myytyä lippua, 95 % tyytyväistä asiakaspalautetta
 - Konsepti pääsi Global Sustainability Movementin Innovation Award –kisassa 6 finalistin joukkoon
 - Art & Sauna Express vuodelle 2024 valmisteilla
- Bike & Boat – Mustalahden ja Teiskon Näsijärven Maisemareitiksi pyöräilijöille yhdistävä laivapalvelu: 4 sunnuntaita elokuussa, 320 myytyä laiva-pyörälippua

3C Johtava ja uudistuva museokaupunki

- Tampereen museoilla vuonna 2023 kaikkien aikojen kävijäennätys
- Vapriikille myönnettiin valtakunnallisen vastuumuseon rooli digitaalisen elämän taltioijana (pelit, viestintä, posti, some). Kehitystyö alkaa.
- Tampereen taidemuseohanke lähti eteenpäin. (kaava & varaus talousarviossa)
- Virtuaalinen 1918 elämys avattiin verkossa.
- Digitaalinen lipunmyynti käynnistyy

3D Vetovoimainen brändi

- Hyvät tulokset pr- ja digikampanjasta Saksan ja Puolan tech-osaajille ja startupeille (IHT:n kanssa yhteistyössä)
- Valaistusperiaatteet ja toimintamalli otettu käyttöön
- AV-alan lisäkannustimen painotus jatkossa kansainvälisiin tuotantoihin. Muuttuu avustukseksi ja yhdistyy tuotantokannustimen kanssa samaan kokonaisuuteen.

OPERAATIO PIRKANMAAN TULOKSIA 2022 - 2023

n. 146 000 kävijää

suurissa ja pienissä tapahtumissa ympäri Pirkanmaan

Uusia toimintatapoja

purkutaidetaloista yhteisiin valotaidekiertueisiin

Pirkanmaa tekee yhdessä

projekteja, tapahtumia, kehittämistä, kiertueita

Uutta osaamista

kunnissa, kulttuuritoimijoilla ja verkostoissa

Lue raportti: operaatiopirkanmaa.fi

TAMPERE.
FINLAND

Tavoitteet ja Mittarit

Kehitysohjelman mittaristo

 Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi

Muuttuvasta ympäristöstä uutta liiketoimintaa

Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestäväää vetovoimaa

- Luovien alojen ekosysteemin rakentumisen valmiusaste
- Kestävyystoimenpiteiden (kriteerit, insentiivit) kvalitatiivinen kuvaus

- Yritysten ja yhteisöjen tyytyväisyys
- Tuotantokannustimien aluetaloudellinen vaikutus ja pelialan liikevaihdon kehitys

- Asiakaskokemus digitaalisista tapahtumapalveluista
- Kansainvälinen tunnettuus

Mittariston toteuma

Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi

- Luovien alojen ekosysteemihanke valmistunut. Kokonaisuus hyödynnettävissä kehitysohjelman jatkotyössä.
- GDS-indeksi kv-vertailu sija 25 (+8). Valitse vastuullisemmin palvelun löydettävyys.

Muuttuvasta ympäristöstä uutta liiketoimintaa

- Yleisarvosana kunnastani tapahtumia ja kulttuuria tukevana ja edistävänä kuntana 2023: 63,1/100 (+3)
- Kannustimien aluetaloudellinen vaikutus 2023: 8,6 milj.€
- Pelialan liikevaihto 2022: 13 milj.€

Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestävä vetovoimaa

- Asiakaskokemus digitaalisista tapahtumapalveluista 58,1/100 (+5)
- Tampere sijalla 42/100 maailman parhaista urheilukaupungeista.

TAMPERE.
FINLAND

Kuvaus nykytilanteesta

Vuoden 2024 käytännön toimenpiteitä

- Luovien alojen ekosysteemin (Creative Tampere) kehitys
 - Valmistaudutaan kehitysohjelman jälkeiseen aikaan, luovien alojen ekosysteemiin ns. toiminnalliseen vaiheeseen (BT, Eki, Sipa, Operaatio Pirkanmaa)
- Elämyksellisyyden ja teknologioiden yhdistämien
 - sis. X-Cite, Datatalouden pilotointi, NEXR-hanke yhdessä yliopiston kanssa
- Osaamisen kehittäminen
 - Elämystalouden professuuri, uudet koulutusavaukset
- Audiovisuaalisen alan edistäminen
 - Studios, Skills, System
- Järvi- ja luontomatkailun konseptien toteuttaminen
 - Operointimallien kehittäminen ja uudistaminen; Viikinsaari ja Lähilaivaliikenne

TULOSSA OPERAATIO PIRKANMAASSA 2024 mm.

- **Suuri yhteisöllinen päätöstapahtuma**
Valoa ja satojen Pirkanmaan kulttuuritoimijoiden osaamista yhdistävä teoskokonaisuus Valoviikoille.
- **Purkutaidetalo vol. 2**
Koko kesän kestävä vetovoimainen näyttely- ja kaupunkitapahtumakokonaisuus Tampereella.
- **Yhteiset valmennukset**
Mm. Kulttuurimatkailun, kulttuuritilojen ja yhteisötaiteen teemoista Pirkanmaalla.

Operaatio Pirkanmaa päättyy 2024 lopussa.

Projektin tarkempi esittely ja suositukset maakunnan kulttuurielämän jatkuvan uusiutumisen turvaamisesta käsitellään myöhemmin.

TAMPERE.
FINLAND

Painotukset vuodelle 2025

Kohti kehitysohjelman jälkeistä aikaa

- Kehitysohjelma on tähän mennessä tarjonnut alustan juurille, mitä lähdettiin hakemaan; elämystalouden pirstoutunut kenttä on saatu kehitysohjelman kautta johdetummaksi kokonaisuudeksi ja yhteistyö on tiivistynyt
- kaupungin tekeminen
- Kaupungin yhtiöiden tekeminen
- Oppilaitokset
- Yritykset

- Kehitysohjelman päättyy vuonna 2025. On syytä hyödyntää saadut kokemukset ja tekeminen; valmisteilla toimintamalli luovien alojen liiketoimintakehityksen ja elämiskaupungin pitkäjänteiseksi kehittämiseksi.
- Yritys-, yhteisö ja oppilaitoskentältä viestitty tarve johdetun kokonaisuuden jatkamiselle.

Kiitos!

